

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága a dr. Kaszás Tibor ügyvéd által képviselt felperesnek a dr. Ihász Lajos ügyvéd által képviselt alperes ellen munkabér megfizetése iránt a Veszprémi Munkaügyi Bíróságon 1.M.297/2009. szám alatt megindított és a Veszprém Megyei Bíróság mint másodfokú bíróság 1.Mf.20.126/2010/3. számú ítéletével elbírált perében a jogerős ítélet ellen az alperes részéről előterjesztett felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

### **í t é l e t e t :**

A Legfelsőbb Bíróság a Veszprém Megyei Bíróság 1.Mf.20.126/2010/3. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy külön felhívásra az abban megjelölt módon fizessen meg az államnak 70.300 (hetvenezer-háromszáz) forint felülvizsgálati eljárási illetéket.

### **I n d o k o l á s**

A felperes módosított keresetében napi 3500 forint alapulvételével 1.578.500 forint megfizetésére kérte kötelezni az alperest azzal az indokolással, hogy 2006. február 13-ától 2007. augusztus 14-éig az általa üzemeltetett üzletek közül több üzletben a teljes nyitva tartási idő alatt eladói munkakörben munkavállalóként dolgozott, munkabért azonban nem kapott.

Az alperes ellenkérelmében elsődlegesen elévülésre hivatkozott. Az elévülési időn belül előterjesztett igény tekintetében 2007. január 5-e és augusztus 27-e közötti időtartamra vonatkozóan a munkaviszony fennállását nem vitatta, azonban azt állította, hogy a munkabér kifizetése megtörtént. A kereset elutasítását arra tekintettel is kérte, hogy az üzleteket valójában polgári jogi társaság keretében üzemeltették, mely társaság tagja rajta kívül a volt házastársa és annak édesanyja, vagyis felperes, valamint a sógornője volt. Ebből következően a felperes követelése elszámolási vita a polgári jogi társaság tagjai között, amelynek elbírálása nem a munkaügyi bíróság, hanem az általános hatáskörű bíróság hatáskörébe tartozik.

A Veszprémi Munkaügyi Bíróság 1.M.297/2009/16. számú ítéletében az alperest 1.172.500 forint és késedelmi kamata megfizetésére kötelezte. Ezt meghaladóan a keresetet elutasította.

A munkaügyi bíróság a lefolytatott bizonyítási eljárás adatai alapján nem találta megalapozottnak az alperesnek a Ptk. 568. §-a szerinti polgári jogi társaság létrejöttére vonatkozó állítását, és megállapította, hogy a felek közti vita munkaügyi jogvita. Perdöntőnek tekintette, hogy az alperes által üzemeltetett üzletekben való felperesi munkavégzést az alperes is beismerte, és a felperest, mint munkáltató a társadalombiztosítási szervek felé munkaviszonyban álló munkavállalóként jelentette be. Utalt arra, hogy az Mt. 76. § (2) bekezdése szerint a munkaszerződést írásba kell foglalni, az írásba foglalás elmulasztása miatti érvénytelenségre azonban 30 napon belül csak a munkavállaló hivatkozhatott volna. Az írásba foglalás elmaradása az alperest a munkaviszonyból eredő kötelezettségének teljesítése alól nem mentesíti. Mivel a felek a személyi alaphér bizonyítható összegében nem állapodtak meg, a munkaügyi bíróság figyelembe vette, hogy a nem vitatott peradatok szerint az üzletek napi nyitva tartási ideje a nyolc órát meghaladta, és a rendkívüli munkáért járó bérpótlék átalányban is megállapítható (Mt. 147. § (1) bekezdés és 148. § (2) bekezdés). Így a felperest megillető munkabér összegét a kötelező legkisebb munkabér összegét (Mt. 141. § (1) bekezdés) meghaladó napi 3500 forint alapulvételével mérlegeléssel állapította meg és az alperest az elévülési időn belül annak megfizetésére kötelezte.

Az alperes fellebbezése folytán eljáró Veszprém Megyei Bíróság 1.Mf.20.126/2010/3. számú ítéletében az elsőfokú ítélet nem fellebbezett rendelkezését nem érintette, a fellebbezett rendelkezését helybenhagyta.

Az ítélet indokolása szerint az elsőfokú bíróság a jogvita elbírálásához szükséges tényállást feltárta, és az abból levont jogkövetkeztetéssel a másodfokú bíróság mindenben egyetértett.

A másodfokú bíróság kiemelte, hogy a polgári jogi társaság létrejöttét az alperesnek kellett volna bizonyítania, azonban azt saját jognyilatkozatával cáfolta, miszerint elismerte, hogy a felperes a vállalkozás alkalmazottja volt, és ennek megfelelően a felperes munkaviszonyát a társadalombiztosítási, illetőleg nyugdíjfolyósító igazgatóság felé be is jelentette. Ezt követően az alperest terhelte annak bizonyítása is, hogy a felperes részére munkabért fizetett, ezt azonban semmivel nem bizonyította.

Az alperes felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését, a munkaügyi bíróság ítéletének megváltoztatását, és a felperes keresetének elutasítását, valamint a költségeiben való marasztalását kérte.

Az alperes a jogerős ítéletet a Pp. 206. § (1) bekezdésébe ütköző bírói mérlegelés körében támadta. Megítélése szerint az eljáró bíróságok az ügy érdemét érintően a bizonyítékokból kirívóan okszerűtlenül és a logika szabályaival ellentétesen vonták le azt a következtetést, hogy a felek között polgári jogi társaság nem jött létre.

Arra hivatkozott, hogy a törvény a társaság létrejöttéhez a megállapodás írásba foglalását nem kívánja meg, az szóban és ráutaló magatartással is létrejöhet. Érvelése szerint a polgári jogi társaság létrejöttének törvényi feltételei megvalósultak, mivel a feleknek közös gazdasági érdekük volt, hogy az alperes nevén lévő üzletek működjenek, és az abból származó bevétel a tágabb értelemben vett családtagok, vagyis az alperes és férje, gyermekei, valamint a felperes és felperes lánya megélhetéséhez szükséges bevételt biztosítsa. A vállalkozás családi vállalkozás volt, hiszen az alperes két kisgyermekét nevelte, ezért az üzletek működtetése a családtagok segítsége nélkül nem is valósulhatott volna meg. Mindezt a bizonyítási eljárás során meghallgatott tanúk vallomása alátámasztotta, melyek közül az állítását alátámasztó vallomásokat részletesen idézte (... tanúk vallomásai).

A Legfelsőbb Bíróság a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. § (1) bekezdésében foglaltak alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

A felülvizsgálati kérelem nem alapos, az alábbiak szerint.

A felperes elmaradt munkabér iránti igényt érvényesített az alperessel szemben. Ennek eldöntését illetően az alperes perbeli nyilatkozatainak és a csatolt okiratok tartalmának volt perdöntő jelentősége.

Az elsőfokú bíróság ítéletét a felperes fellebbezéssel nem támadta, ezért a felülvizsgálati eljárásban is irányadó, hogy az Mt. 11. § (1) bekezdése szerinti hároméves elévülési időre figyelemmel a felperes az elmaradt munkabért 2006. március 5-től követelhetette.

2007. január 5-e és 2007. augusztus 27-e közötti időszak tekintetében az alperes a 2007. szeptember 7-én kelt beadványában akként nyilatkozott, hogy a felperes vele munkaviszonyban állt, és ezt a nyilatkozatát támasztja alá a munkaviszony megszűnésekor kiadott munkáltatói igazolás, valamint a munkanélküli járadék megállapításához kiadott igazoló lap (1.M.297/2009/5. sorszámú jegyzőkönyvhöz csatolt A/1. alatti melléklet). Ezen iratokból megállapíthatóan a felperes eladói munkakörben dolgozott az alperes munkáltatónál, a munkaviszony megszűnésekor havi átlagkeresete 35.000 forint volt.

A 2006. évet illetően alperes, mint munkáltató a ... Regionális Nyugdíjbiztosítási Igazgatóság felé a 2006-os NYENYI adatszolgáltatási lapon a felperes foglalkoztatását 2006. január 1-jétől 2006. november 3-áig bejelentette, és a bejelentés alapjául szolgáló jogviszonyként munkaviszonyt jelölt meg. Az alperes személyes nyilatkozattétele során többször említette, hogy felperest munkaviszony keretében foglalkoztatta, emlékezete szerint a munkaszerződést a férje „intézte”, ő csak aláírta, és a minimálbérnek megfelelő díjazásban állapodtak meg. Úgy emlékezett, hogy a felperest a társadalombiztosítási szervek felé mindig bejelentették, vagy segítő családtagként, vagy munkaviszony keretében (1.M.297/2009/5. sorszámú jegyzőkönyv). A per során a felperes munkavégzését az alperes mindvégig elismerte, mégpedig „olyan jogviszonyban, amit a NYENYI lapok igazolnak” (1.M.297/2009/11. sorszámú jegyzőkönyv).

Az alperes elismerő nyilatkozata és az okirati bizonyítékok alapján az elsőfokú bíróság a felek közötti munkaviszony fennállására helytállóan következtetett, és a hatásköre hiányának megállapítását jogszabálysértés nélkül mellőzte.

A per adatai egyértelműen alátámasztották, miszerint a felek közti vita munkaügyi jogvita, amelynek elbírálása a Pp. 22. § (2) bekezdése szerint a munkaügyi bíróság hatáskörébe tartozott. Nincs jelentősége a perbeli igény megalapozottsága szempontjából annak, hogy az eljáró bíróságok a felülvizsgálati kérelemben említett tanúk vallomását a polgári jogi társaság létrejötte szempontjából egyébként miként vették figyelembe.

A Legfelsőbb Bíróság a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (2) bekezdésében foglaltak alapján a felülvizsgálati kérelem keretei között bírálhatja felül, ezért a felülvizsgálat tárgyát a felperes részére megítélt munkabér összegszerűsége nem képezte.

A fenti indokolásra tekintettel a Legfelsőbb Bíróság a jogerős ítéletet jogszabálysértés hiányában a Pp. 275. § (3) bekezdésében foglaltak alapján hatályában fenntartotta.

A felülvizsgálati eljárásban költség nem merült fel, ezért arról rendelkezni nem kellett.

A felperesnek felülvizsgálati eljárási költsége nem merült fel, ezért a költségviselés felől rendelkezni nem kellett.

A Legfelsőbb Bíróság a felülvizsgálati eljárási illeték viseléséről a 6/1986.(VI.26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése alapján - a 73/2009.(XII.22.) IRM rendelet 7. § (1) bekezdésére is figyelemmel - rendelkezett, az illeték mértékét az illetékről szóló 1990. évi XCI. törvény 50. § (1) bekezdése alapján állapította meg.

*Budapest, 2011. február 9.*

*Dr. Tálné dr. Molnár Erika a tanács elnöke, Dr. Földényi Gyuláné  
s.k. előadó bíró, Dr. Stark Marianna s.k. bíró*

*A kiadmány hiteléül:*

*bírósági tisztviselő*